

sekce kancelář
Ing. Jana Báčová, CIA
ředitelka

V Praze 26. května 2021
Čj: 2021/052430/CNB/110

Vážený pane místopředsedo,

pan guvernér obdržel Vaši žádost o stanovisko k poslaneckému pozměňovacímu návrhu k zákonu č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jehož jste spoluautorem. Dovolte mi, abych Vám z jeho pověření odpověděla.

Z Vámi předkládaného materiálu je zřejmé, že stávající právní úprava zdravotního pojištění cizinců nezaručuje poskytování komplexní zdravotní péče cizincům a zároveň neposkytuje právní nástroje k účinnému vymožení pohledávek zdravotnických zařízení za jimi poskytnutou péči cizincům. Důsledkem tohoto stavu je plýtvání veřejnými prostředky na výdaje, které by měly být plně sanovány soukromými subjekty. Z tohoto důvodu velmi oceňujeme Vaši snahu o nápravu situace.

Hlavní cíle Vámi předloženého návrhu, tedy jak snazší uspokojování oprávněných nároků zdravotnických zařízení, tak i zajištění odpovídající zdravotní péče cizincům, a tím potažmo i ochrana českých občanů před nakažlivými chorobami roznášenými neléčenými cizinci, leží mimo působnost České národní banky. Návrh se však dotýká kompetence České národní banky jakožto regulátora v oblasti komerčního pojišťovnictví.

A právě z tohoto pohledu lze návrhu vytknout některé nedostatky. Především je třeba zmínit rozpor se zásadou jednotného evropského povolení pro pojišťovny, čímž se návrh dostává do rozporu s evropskou legislativou. Domníváme se též, že návrh zakládá nerovné postavení pojišťoven v oblasti hospodářské soutěže tím, že dochází k povinnému navázání komerčních pojišťoven na zdravotní pojišťovny. Za problematické lze považovat i výhradní postavení Pojišťovny VZP, a.s., s monopolem na provozování zdravotního pojištění cizinců po dobu

5 let, jelikož může vést ke zvýšení jeho ceny a zároveň představuje omezení práva cizinců na volbu pojistitele.

Poskytování zdravotního pojištění cizinců výhradně jedinou komerční pojišťovnou představuje zvýšené riziko selhání celého systému zdravotního pojištění cizinců v případě, kdy by preferovaná pojišťovna čelila nepříznivé finanční situaci. Taktéž je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že možnosti doplnění kapitálu u pojišťovny vlastněné zdravotní pojišťovnou jsou značně legislativně omezeny. Za takového stavu by navrhované změny současně vyžadovaly i určitou formu ručení, patrně ve formě státní záruky. Každopádně systém založený na poskytování určitého produktu jediným poskytovatelem je zranitelný a jeho závislost na tomto poskytovateli může představovat ohrožení kontinuity.

Návrh se taktéž nevypořádal s otázkou faktické okamžité schopnosti personálního a organizačního zabezpečení správy pojištění, včetně procesu likvidace pojistných událostí v předpokládaném objemu, a včetně schopnosti zabezpečit kapacitně správu celého stávajícího pojistného kmene zdravotního pojištění cizinců ve srovnání s tržním podílem Pojišťovny VZP, a.s. Na druhou stranu komerční pojišťovny, které v současné době nabízejí zdravotní pojištění cizinců, by byly vystaveny nutnosti upravit své obchodní modely, neboť pozměňovacím návrhem dochází k nucenému omezení nabízených produktů. Při zohlednění navrhované účinnosti novely zákona (2. srpna 2021) by nebylo pojišťovnám umožněno se na takovou změnu systematicky připravit a řádně ji promítnout do jejich obezřetného řízení, včetně řízení kapitálové pozice.

Pokud jde o zastropování provizí, ke kterému by mělo dojít výhradně v tomto segmentu komerčního pojištění, považuje jej ČNB za nekonceptní, byť chápeme motivy předkladatelů návrhu. V obecné rovině Česká národní banka konzistentně nepodporuje cenovou regulaci tohoto typu. Pokud by se zákonodárce měl obecně vydávat touto cestou, vyžadovalo by to hlubší analýzu i argumentaci, neboť tato právní úprava může zakládat precedens pro další případy v budoucnu.

Vážený pane místopředsedo, byla bych velmi ráda, pokud by poslanci před svým finálním hlasováním ve třetím čtení veškeré tyto okolnosti zvážili.

Za Českou národní banku mohu slíbit, že jsme v případě Vašeho zájmu či zájmu Vašich kolegů připraveni ke spolupráci na přípravě veškeré legislativy zasahující do oblastí její působnosti.

S pozdravem

Vážený pan
MUDr. Miloslav Janulík
místopředseda Výboru pro zdravotnictví
Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
PRAHA 1